

Rad na predstavi "Kraj jedne idile"

Sulić, Anabela

Master's thesis / Diplomski rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Academy of Arts and Culture in Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:251:609505>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-23**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Academy of Arts and Culture in Osijek](#)

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
AKADEMIJA ZA UMJETNOST I KULTURU
ODSJEK ZA KAZALIŠNU UMJETNOST

SVEUČILIŠNI DIPLOMSKI STUDIJ KAZALIŠNE UMJETNOSTI, SMJER:
NEVERBALNI TEATAR

ANABELA SULIĆ

RAD NA PREDSTAVI *KRAJ JEDNE IDILE*

DIPLOMSKI RAD

MENTOR:

doc. art. Nenad Pavlović

SUMENTOR:

Marijan Josipović, asistent

Osijek, 2023.

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
AKADEMIJA ZA UMJETNOST I KULTURU U OSIJEKU

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

kojom ja _____ potvrđujem da je moj _____ rad
pod naslovom _____
_____

diplomski/završni

te mentorstvom _____

rezultat isključivo mogega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima i oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio diplomskog rada nije napisan na nedopušten način, odnosno da nije prepisan iz necitiranog rada, pa tako ne krši ničija autorska prava. Također izjavljujem da nijedan dio ovoga završnog/diplomskog rada nije iskorišten za bilo koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

U Osijeku, _____

Potpis

_____

SADRŽAJ

1.	UVOD	1
2.	O PREDSTAVI.....	2
3.	RADNJA I SADRŽAJ PREDSTAVE KRAJ JEDNE IDILE	3
4.	O ŽELJI, IDEJI I STVARANJU.....	14
5.	VIZUALNI IDENTITET PREDSTAVE.....	22
5.1.	SCENOGRAFIJA.....	22
5.2.	SVJETLA.....	22
5.3.	KOSTIMI I ŠMINKA.....	22
6.	GLAZBA.....	25
7.	ZAKLJUČAK.....	27
8.	POPIS LITERATURE.....	28
9.	POPIS SLIKA.....	29
10.	SAŽETAK	30
11.	SUMMARY.....	31
12.	ŽIVOTOPIS.....	32

1. UVOD

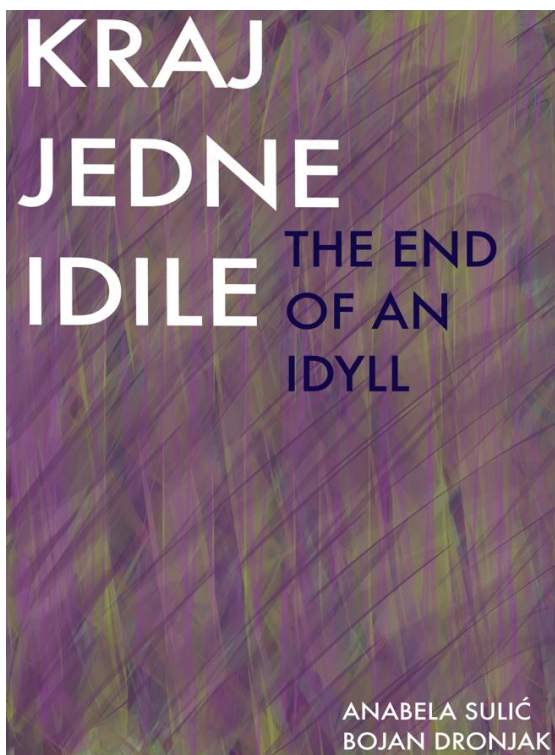
U ovom ću diplomskom radu kroz radnju i opis svih elemenata koji čine predstavu detaljno opisati proces stvaranja predstave *Kraj jedne idile* od početničke ideje i želje, pa sve do njenog prvog javnog izvođenja. Poslužit ću se i citiranjem dijelova teksta iz predstave, kao i stručne literature korištene kroz studij na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku.

Kraj jedne idile diplomatska je predstava i autorski projekt nastao suradnjom studenata Neverbalnog teatra, Anabele Sulić i Bojana Dronjka, te ostalih članova autorskog tima, koja je prvi put izvedena u prostorima Kazališnog odsjeka Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku u srpnju 2023. godine. Predstava je nastala pod mentorstvom Nenada Pavlovića i sumentorstvom Marijana Josipovića. Zajedničkim istraživanjem čovjeka, promišljanjem o ljudskim postupcima u situacijama donošenja važnih odluka i velike izloženosti, te bavljenjem vlastitim tijelima i umovima, autori su došli do brojnih scenskih ideja, slika i tekstova koje su potom pretočili u cjelinu predstave.

“U prostoru kazališta koje stvara iluzije mi ne želimo stvarati nove. Akteri ove predstave su glas autora koji su postavljajući si pitanja o vlastitim nedoumicama, postupcima i odlukama protagoniste doveli u prostor koji je alegorija ogledala i njihovog pokušaja da proniknu u sebe. U okolnostima koje im ne idu na ruku, a pod pritiskom ambicije oni će ugledati svoju ljudsku stranu i shvatiti da naša htijenja ponekad nisu isto što i mi.” (Dronjak & Sulić, Programska knjižica predstave KRAJ JEDNE IDILE, 2023.)

2. O PREDSTAVI

Predstava *Kraj jedne idile* autorski je projekt Anabele Sulić i Bojana Dronjka, a nastala je kao rezultat njihovog zajedničkog promišljanja i istraživanja tema: prihvaćanje, dopadanje, uspjeh, ambicija, odluka, izloženost, trema, nelagoda, odbijanje, manipulacija, otrježnjenje... Predstava prati dvoje ljudi, Nju i Njega, koji se spremaju za odlazak na audiciju. Likovi u predstavi lišeni su vlastitih imena, a označeni su kao Ona i On. Ona je glumica, a On izvođač fizičkog teatra. Oni se ne poznaju od prije, ali na audiciji na koju dolaze bivaju prisiljeni surađivati žele li uspjeti. Od velikih ambicija i snova koje oboje imaju po dolasku na audiciju, brzo dolaze do razočaranja koje ih podsjeća kako je ljudskost i moral često važniji i jači od naših ideja i ambicija, ali i da ponekad nismo onakvi kakvima se zamišljamo. Ideja, tema, tekst, scenografija i plakat predstave autorsko su djelo studenata: Bojana Dronjka i Anabele Sulić. U postavljanju autorskog sadržaja u prostor mentorirali su i asistirali Nenad Pavlović i Marijan Josipović. Dronjak i Sulić osmislili su i kostime, a za izradu kostima zaslužan je Zvonko Majdiš, dok je savjetnik za scenski pokret i koreografiju bio Josip Bišćan. U pisanju teksta pjesme *Ne mogu uhvatiti prolaznost* sudjelovao je i Domagoj Rodić, a glazbu su osmislili i snimili Slaven Batorek, Dalibor Zavođa i Ivica Murat.

Slika 1 Plakat predstave

Slika 2 Programska knjižica predstave

3. RADNJA I SADRŽAJ PREDSTAVE *KRAJ JEDNE IDILE*

Predstava započinje slikom u kojoj su glumci, dok publika ulazi, u sjedećem položaju na kubusu, svatko na jednoj strani scene, što u kontekstu predstave znači da su likovi u svojim stanovima.

Slika 3 Početna scena u predstavi

On je promatrajući staru fotografiju sebe i oca, duboko u promišljanju o samom sebi i tome kako cijeli život igra ulogu promatrača, kako je od djetinjstva i u svim važnim životnim situacijama uvijek bio samo promatrač, te je tako stvari uglavnom prepuštao slučaju. To mu smeta i On to odlučuje promijeniti. Svoje misli iznosi kroz monolog koji ponavlja na tri jezika: srpskom, njemačkom i engleskom. Ona pak, prisjećajući se sna i razmišljanjem o njegovom značenju, počinje sumnjati u sebe, svoje kvaliate, talente, ali i spremnost za audiciju, no zahvaljujući mladenačkom entuzijazmu i inatu koji u sebi nosi, ne dozvoljava vlastitim mislima i praznovjerju da ju zaustave na njezinom putu, to sve proživljava kroz ponavljanje monologa o snu na hrvatskom, talijanskom i engleskom jeziku, a zatim se pjesmom i plesom oslobađa teških i negativnih misli, oblači se i odlazi van iz stana, tj. na audiciju. On se s odlukom o tome kako više neće biti samo promatrač, kroz ples i pjesmu, također sprema i odlazi van iz stana, tj. na audiciju. Oboje prvu scenu završavaju plesom i pjevanjem pjesme *Ne mogu uhvatiti prolaznost*, što simbolično predstavlja njihovo oslobođenje od negativnih misli i ohrabrirvanje prije odlaska na audiciju. Te se dvije početne scene odvijaju paralelno, njegove i njezine fizičke radnje i monolozi

međusobno se isprepliću, ali u prvoj se sceni niti u jednom trenutku ne dovode u međusobni odnos, tako da publika prati dva odvojena, ali paralelna života likova. Njih se dvoje prvi put susreću u tramvaju gdje se svatko u svojim mislima kroz vožnju i u neudobnosti tramvaja pokušava smiriti i psihički pripremiti za audiciju, no neprestane vanjske okolnosti poput ljuljanja i kočenja tramvaja, negativno utječu na njihove unutarnje procese.

Slika 4 Scena u tramvaju

Kod oba lika prisutni su trema i uzbuđenje, a dodatno im pažnju ometa i prisutnost drugog lika, te si oni pod utjecajem treme, uzbuđenja i gubljenja fizičke ravnoteže slučajno zamjenjuju torbe, tj. On zabunom uzima Njezinu torbu. Ona čim to shvati, uvjeren da joj je On ukrao torbu, odmah uzima Njegovu i trči za njim. Ta se scena brzo pretapa u sljedeću koja je potkrijepljena dinamičnim solo dijelom iz pjesme *Ne mogu uhvatiti prolaznost*, u kojoj Ona njega lovi kako bi uzela natrag svoju torbu, a njemu vratila njegovu. Na kraju ga uspijeva uhvatiti, te se oni prvo otimaju, a zatim uspješno vraćaju torbe jedno drugome.

Slika 5 Scena otimanja torbe

Ne primijetivši u otimanju i borbi da su već došli pred vrata audicije, oboje ostaju iznenađeni, te istovremeno ulaze unutra i pred očima žirija se sudaraju. Od tog trenutka u razgovoru sa žirijem njih dvoje svatko na svoj način pokušava izgladiti situaciju i ostavljen loš početni dojam o sebi, te se trude predstaviti sebe na što bolji način. Zbog nastale situacije, na vidjelo izlaze njihovi karakteri i iskrenost, Ona je ovdje vidno uplašena, zbunjena i pod velikom tremom zbog neiskustva. On je s druge strane, pun samopouzdanja, siguran u sebe i jedva čeka da krene s izvedbom.

Slika 6 Scena prvog razgovora sa žirijem

U nastavku tekst razgovora sa žirijem:

Ž: Dobar dan.

ONI: Dobar dan.

Ž: Vi ste došli na audiciju?

ONI: Da.

Ž: Koje redne brojeve ste dobili ?

ON: 24.

ONA: 21.

Ž: Vi ste dakle Bojan Dronjak?

ON: Jesam.

Ž: Što ste pripremili?

ON: Jedan mimoski akt.

Ž: Odlično. Treba li vam nešto od rekvizite ili tehničkih stvari?

ON: Imam kostim svoj, imam...muziku.

Ž: Aha, treba li vam zvučnik?

ON: Da, treba mi zvučnik.

Ž: Evo ovdje je naš tehničar, pa mu dajte upute.

(On tehničaru daje stick s glazbom i upute za puštanje glazbe)

Ž: Treba li vam još nešto, možda stolac...?

ON: Ne, to je to.

Ž: U redu, možete se pripremiti. *(On oblači kostim)*

Ž: Možete li vi još jedan put ponoviti koji ste redni broj?

ONA: 21.

Ž: Aha, vi ste onda Anabela Sulić?

ONA: Da.

Ž: Drago mi je Anabela, jeste li spremni za audiciju?

ONA: Jesam, mislim da jesam. Nadam se...

Ž: Vidim da ste uzbuđeni, jeste li sada prvi put na audiciji?

ONA: Pa da, malo jesam. Nije mi prvi put, ali ni nemam baš puno iskustva!

Ž: Ništa ne brinite, što ste pripremili?

ONA: Jedan klasični monolog.

Ž: Koji?

ONA: William Shakespeare, Hamlet, Ofelia.

Ž: A vi ste završili akademiju?

ONA: Da.

Ž: Kada?

ONA: Ove godine.

Ž: A gdje?

ONA: U Osijeku.

Ž: Odlično, prvo ćemo pogledati Bojana. Bojane, hoće li vam smetati ovi kubusi?

ON: Da, smetat će.

Ž: Anabela, možete li vi molim vas maknuti kubuse?

ONA: Mogu, nema problema. Gdje?

Ž: Jedan ovdje naprijed, sa strane, molim vas.

ONA: Aha, može...

(Ona ostavlja svoju torbu na podu i odlazi do kubusa, krene gurati kubus, ali brzo se sjeti kako su ju na akademiji učili da se stolci i kubusi nikada ne guraju po podu, nego se nose, pa ona brzo staje s guranjem, te diže kubus i nosi ga. Ostavlja kubus gdje je rekao žiri. Odlazi do drugog kubusa.)

ONA: Ovaj?

Ž: Tamo dolje u dubinu scene, ali isto sa strane, molim vas.

ONA: Može.

(Ona odnosi i drugi kubus gdje je rekao žiri. Vraća se po svoju torbu.)

Ž: Hvala vam, vi Anabela možete sada sjesti.

ONA: Može.

(Neugodna tišina nekoliko sekundi dok se On oblači)

Ž: Bojane, treba li vam još nešto? Jeste li spremni?

ON: Jesam, ali ako može samo kolegica da mi asistira?

Ž: Anabela, možete li asistirati Bojanu?

ONA: Mogu.

Ž: Bojane, dajte joj upute.

ON: U redu, hvala.

(On joj daje loptice i objašnjava kako će mu dobacivati.)

U ovom trenutku vidljiva je konkurencija i rivalstvo između njih dvoje, prisiljeni su surađivati, iako se ne poznaju, a ako žele uspjeti moraju zaboraviti sukob koji se dogodio prije dolaska na audiciju jer od tog trenutka ovise jedno o drugome.

ON: Spreman sam.

Ž: Anabela, jeste li vi spremni?

ONA: Jesam.

Ž: Možete krenuti.

(On stane u poziciju za početak svoje etide, ali tehničar ne pušta glazbu)

ON: Muzika! *(On izvodi svoju etidu)*

Slika 7 On na audiciji

Njegova se etida može okarakterizirati kao mimska etida suvremenog cirkusa, a sastoji se od dva dijela, plesnog i žonglerskog. Počinje tako da On igra umišljenog i vrlo začudnog kralja koji kao da teži nečemu višemu, nečemu što mu je zabranjeno, kao da je zarobljen u svojoj ulozi i svim propisima i običajima kojih se mora pridržavati kao kralj. Pokušava se osloboditi tih okova, no odjednom se pretvara u lutka koji je simbol manipulacije i upravljanja, te kroz žongliranje u kojemu trikovima gradira od jedne do pet loptica i tako dodatno pojačava motiv kraljeve ambicije i težnje ka oslobođenju. Na kraju kralj ipak izgara u silnoj želji za oslobođenjem i pada uništen. Njegova je etida u potpunosti praćena glazbom.

Dok On izvodi svoju etidu, Ona je rastrgana u nekoliko smjerova misli, prvo je koncentrirana na zadatak koji je dobila da asistira Njemu dok izvodi, zatim jako pazi na odnos sa žirijem, na to kako sjedi i kakav dojam o sebi odašilje na van, a važno joj je i da sakrije tremu, uz to sve vidi i kako je On jako dobro pripremljen, pa još više počinje sumnjati u sebe.

Slika 8 Njihova prva suradnja

Po završetku njegove etide nastavlja se razgovor sa žirijem:

Ž: Bojane, jeste li zadovoljni izvedbom?

ON: Pa jesam, uvijek može bolje.

Ž: Koliko dugo žonglirate?

ON: 15 godina.

Ž: Jel vam ovo prva audicija u životu?

ON: Nije, nije prva, bio sam već dosta puta.

Ž: Hvala Bojane, možete sjesti.

(On skupi svoje stvari sa scene i sjeda na kubus.)

Ž: Anabela, možete li vi sada izvesti što ste pripremili?

ONA: Mogu, mogu, naravno.

Ž: Treba li vama nešto od tehničkih stvari?

ONA: Ne, ovo mi je kostim i to je to.

Ž: U redu, kada ste spremni, možete početi.

ONA: Može.

(Ona odlazi do kubusa u dubini scene, tamo skida cipele i čarape, te uzima latice iz torbe. Dolazi na sredinu scene, rasipa latice po podu i započinje monolog.)

ONA: William Shakespeare, Hamlet, Ofelija

Moj gosparu, dok sam u svojoj sobi šila,
Knez Hamlet, s raskopčanim prslukom,
Gologlav, s okaljanim čarapama,
Nepodvezanim, spuštenim do gležnja
Blijed kao krpa i klecajući koljenima,
S toliko bolna izraza u pogledu
Kao da je netom oslobođen iz pakla
Preda me stupi da priča o strahotama
Za ruku me privati i zadrži me čvrsto,
Tad odmaknu se za duljinu cijele ruke,
A drugom pak iznad svoga čela
I stane mi tako prodorno u lice zuriti,
Ko da ga želi slikati. I dugo tako osta,
A na kraju, stresavši mi ruku
I glavom mahnuvši tri puta gore-dolje,
Uzdahnu tako bolno, tužno i duboko
Kao da će mu uzdah raznijeti sve grudi
I život mu dokončat. Napokon me pusti
I s glavom okrenutom preko ramena,
Kroz vrata prođe upirući u me oka svoga žar.
O, kakav plemenit je um tu uništen!
Jedinstveni taj oblik mladosti u cvatu
Pogođen ludilom.
A ja od svih gospa najtužnija i jadna,
Jer vidjeh to što vidjeh i gledam to što gledam.

Ona se po završetku monologa sjeti kako je On u svojoj izvedbi bio jako dobar u scenskom pokretu i tijelu, pa odluči nastaviti sa svojom izvedbom kako bi pokazala svoje fizičke vještine, baci se na pod i sadržaj monologa izvede tijelom bez teksta smišljajući korake i pokrete na licu mjesta.

Slika 9 Ona na audiciji

Kada završi, nakloni se i zahvali, te nastavi razgovor sa žirijem:

Ž: Jeste li zadovoljni kako ste izveli?

ONA: Pa, jesam...

Ž: Bojane, možete li i vi doći?

ON: Evo me! (*pride i on*)

Ž: A znate li se vas dvoje od prije?

ONA: Ne

ON: Tek smo se danas sreli

Ž: Odlično. Imamo jedan zadatak za vas. Molimo vas da sada nešto zajedno izvedete koristeći Bojanove loptice i plašt. Smijete se kratko dogovoriti što želite.

ONA: Improvizacija?

Ž: Da.

ONI: Može. (*Njih dvoje se dogovaraju kroz điberiš, ali žiri ih požuruje. Počinju s improvizacijom.*)

Oboje su čuvši zadatak ostali zbunjeni, ali ipak se oboje bez oklijevanja, jer žele ostaviti što bolji dojam pred žirijem i proći na audiciji, maksimalno potrude u improvizaciji ponuditi što raznovrsnije i što maštovitije ideje. Ta je scena, zbog apsurdna koji njome vlada, istovremeno i tužna i pomalo komična. Tužna je jer je u njoj vidljiv njihov očaj i izgaranje u želji za uspjehom, baš kao što je to slučaj u etidi o kralju koju On izvodi, ali i u Ofelijinom monologu koji Ona izvodi. Komična je jer je prepuna maštovitih i neočekivanih ideja koje Oni nude u improviziranju. Žiri nekoliko puta prekida i navodi novim temama dalje. Na kraju ih prekida i daje posljednji komentar:

Ž: Odlično, lijepo ste vi to izveli ... zadovoljni smo kako se slušate i zajedno snalazite na sceni. Bojane, vama čestitamo, vi ste prošli audiciju.

ON: Hvala vam, od srca vam hvala ljudi, hvala!

Ž: Anabela, a za vas imamo još jedan zadatak. Biste li se mogli sada skinuti?

(Ona ostaje zatečena, traži u pogledu njegovu pomoć, skida suknju i košulju, ali odustaje taman kada je trebala otkopčati grudnjak. Ostaje ukipljena u šoku i strahu. On gleda u nju i krivo mu je zbog toga što joj se događa, gleda razočarano i ljutito u žiri, gleda opet u nju i odlučuje stati na njezinu stranu, uzima ju i nosi u dubinu scene, zatim ju pokriva svojim plaštem, te se značajno okreće prema žiriju i raskopčava svoju košulju poručujući time da nije u redu to što su tražili od nje.)

Slika 10 On ju odnosi

Njihovo odbijanje i odustajanje za njih je istovremeno i pobjeda i poraz. Budući da smo Bojan i ja kao autori više htjeli naglasiti njihovu pobjedu, nakon što ju on odnese u dubinu scene, kreće velika svjetlosna promjena. Svjetlo prelazi iz fronte u kontru nakon čega su vidljive samo njihove siluete. Oni kroz ples na pjesmu *State trooper* spremaju sve sa scene i slažu u poziciju kao na početku predstave, sjedaju svatko na svoj kubus, ali ovog puta okrenuti jedno prema drugome, jedno vrijeme tako sjede, zatim si prijateljski pružaju ruke kao da su pobijedili. Taj znak zajedništva čini zadnju sliku i kraj predstave.

Slika 11 On ju prekriva svojim plaštem

4. O ŽELJI, IDEJI I STVARANJU

„Neki susreti u životu postanu značajni samo zato što su se zbili u pravom trenutku.“ (Milićević, 1989.)

Ovaj citat u potpunosti vrijedi za moju suradnju i odnos s kolegom Bojanom. Često smo se kroz svoj rad prisjećali i spominjali našeg prvog susreta koji se dogodio na prijemnom ispitu, jer smo oboje osjećali da je i za scenski odnos značajno to kako smo si odmah „kliknuli“, što se ni kasnije kroz studij, semestre i kolegije koje smo zajedno prolazili nije mijenjalo osim na bolje. Brzo smo shvatili kako dijelimo vrlo slična mišljenja o kazalištu, scenskoj i dramskoj umjetnosti, ali i odnosima i životu, pa smo se tako vrlo lako odlučili zajedno raditi diplomski ispit i predstavu.

„Glumci ne mogu utjecati na gledatelje izravno, nego samo posredno, utječući jedan na drugoga u partnerskoj igri, a značenja stvorena u tom sudioništvu prenose se na gledatelje kao zaraza.“ (Stjepanović, 2013., str. 92)

Konkretno posvećenje radu na ideju, promišljanje i razgovaranje o temama započeli smo u studenom 2022. godine. U početku rada i prije nego smo se definitivno odlučili za temu, znali smo da želimo predstavu koja je lako prilagodljiva svim, ne samo kazališnim prostorima, koja nije tehnički zahtjevna, već koja zajedno s nama staje u jedan osobni automobil, jer nam je želja bila igrati predstavu i nakon ispita. Osim tehničkih gabarita predstave, znali smo i da želimo progovarati o stvarima koje se tiču nas osobno, o kojima imamo što reći i koje su nam bliske. Dijelili smo slične interese i prema izvođačkim tehnikama i stilovima, pa smo i u tom kontekstu znali kojim putem želimo ići u radu na našoj diplomskoj predstavi. Htjeli smo ovom predstavom napraviti i mali pregled svega onoga što se radi, uči ili pak samo spominje na studiju Neverbalnog teatra.

Proces smo započeli baveći se osnovnim idejama, razgovarali smo o temama koje su nam scenski zanimljive, koje nas zanimaju ili u nama bude neke snažnije osjećaje. Prihvatanje, dopadanje, uspjeh, ambicija, odluka, izloženost, trema, nelagoda, odbijanje, manipulacija, otrježnjenje i što je to sve čovjek spreman u životu napraviti kako bi postigao nešto što je upitne vrijednosti, teme su koje su se izdvojile kao nama najzanimljivije. Već je početni razgovor o samoj temi kod nas urodio brojnim idejama za scene ili slike koje bismo na sceni mogli kreirati s obzirom na naše izvođačke

vještine i sposobnosti. Raspisali smo tada i osmislili brojne scene, ali samo neke od njih uklopile su se na kraju u predstavu. Iako smo imali puno materijala koji smo htjeli postaviti, nedostajala nam je situacija koja bi ih međusobno i dramaturški opravdano mogla povezati u jednu priču. Taj problem pokušavali smo razriješiti s nekoliko varijanti, ali ideja o audiciji pokazala se najboljom jer osim što smo u nju odmah mogli uklopiti postojeće ideje, ona nam ostavlja mogućnost stalnog kreiranja iznova i uklapanja novih ideja u postojeći koncept i dramaturgiju predstave. Zahvaljujući tome, predstava će moći živjeti i ostati aktualna i u budućnosti. Osmislili smo tako ideju o dvoje ljudi koji odlaze na audiciju i tamo izvode razne etide ili monologe.

Ideja audicije nama kao autorima bila je izazov iz još jednog razloga, a to je koncept koji uključuje sudjelovanje publike. Odlučili smo da će koncept scene audicije funkcionirati tako da se mi kao izvođači u trenutcima kada se obraćamo žiriju, zapravo obraćamo publici. Na taj smo način publici dali vrlo važnu ulogu, bez da je ona to mogla birati. Svidjela nam se ta ideja jer iako je publika uključena, ona ipak ne mora aktivno sudjelovati verbalnim ili fizičkim akcijama, čime smo izbjegli eventualne neugodnosti u publici ili pak neke neočekivane situacije do kojih može doći kada se u predstavu aktivno uključuje publika. Ovo je nešto suptilniji način u kojemu se mi kao izvođači publici obraćamo kao žiriju, ali govoreći samo Naše replike, a reagirajući na sve ono što nam govori žiri. Tako imamo točno određen tekst koji žiri govori i koji mi kao izvođači znamo, ali ga nitko nikada ne izgovara. Iako publici možda neće svaki puta biti jasno što točno žiri govori, to lako mogu zaključiti iz konteksta replika i akcija izvođača.

Sljedeći korak bio je osmisliti Njihove karaktere i način na koji ćemo publiku upoznati s likovima. Kolega Bojan i ja pronašli smo, svatko za svoj lik nešto specifično što ga karakterizira i na osnovu toga raspisali smo kratke monologe predstavljanja. Glavna karakterizacija za lik muškarca bila je *cjeloživotna uloga promatrača*, a za lik djevojke *praznovjerje*. On je čovjek s iskustvom koji je siguran u sebe i spreman za audiciju, ali ga već duže, kao i tog jutra koči misao o tome kako je cijeli život u ulozi promatrača i koja mu se ponovno vratila kada je pronašao fotografiju sebe kao djeteta kako promatra oca koji popravlja motornu pilu. Ona je mlada, naivna i iskrena djevojka koja je tek završila studij glume i koja kreće u potragu za svojom prvom ulogom, na tom putu koči ju praznovjerje, a motivira ovisnost o roditeljskoj pomoći koju želi prekinuti. Budući da početak predstave nismo htjeli napraviti u scenskom realizmu, odlučili smo likove predstaviti stavljanjem

u prvi plan njihove osjećaje i osobine koje ih karakteriziraju, a sve kroz repeticiju jednog monologa. Kako bismo dobili na začudnosti prve scene, ali i kako bismo što jače okarakterizirali svaki od likova, poslužili smo se stranim jezicima, promišljajući o njihovim specifičnostima i melodijama. Prvi put likovi izgovaraju monologe na jezicima razumljivim na našem prostoru. On monolog prvi put izgovara na srpskom jeziku, uz osjećaj kajanja i nervoze zbog svoje uloge promatrača koju cijeli život igra. Ona monolog prvi put izgovara na hrvatskom jeziku prisjećajući se još jednom sna i pokušavajući ga razumjeti. U drugom ponavljanju monologa On govori na njemačkom jeziku uz osjećaj ljutnje i bijesa prema samom sebi, a Ona u drugom ponavljanju monolog izgovara na talijanskom jeziku, zanesena i uzbuđena jer je u sanjarici pročitala pozitivna značenja svoga sna. Uvjerena je da to znači da će dobiti ulogu na audiciji. U trećem ponavljanju monologa oba lika govore na engleskom jeziku. On u aroganciji i snažnom, ali negativnom jačanju ega. Ona u ljutnji i strahu jer je nakon lijepih i pozitivnih značenja u sanjarici pročitala i ona negativna. Uz tri repeticije monologa, svaki od likova obavlja pripremanje za odlazak na audiciju: oblače se, popravljaju frizure, spremaju stanove i na kraju se ohrabruju plesanjem i pjevanjem pjesme *Ne mogu uhvatiti prolaznost*.

U nastavku su prikazani njihovi monolozi na tri jezika:

ON:

Srpski: „*Na toj fotografiji smo moj otac i ja. Otac sjedi na skemliji i popravlja motornu žagu, a ja stojim kraj njega i posmatram. I kako sada jasno vidim sebe dok ga posmatram, pada mi na pamet da mi je i kasnije u životu često pripadala uloga posmatrača. Nervira me to!*“

Njemački: „*Auf diesem Foto sind mein Vater und ich. Ich stehe halb zur Seite gedreht neben ihm und schaue ihm zu. Der Vater sitzt auf einem Hocker und repariert die Kettensäge. Und wie ich mich jetzt klar sehe, während ich ihn beobachte, fällt mir auf, dass mir auch später in meinem Leben oft die Rolle eines Zuschauers zugeteilt wurde. Und gerade das nervt mich!*“

Engleski: “*That photo shows my father and me. I stand half turned to the side next to him and watch him. The father is sitting on a stool repairing the chainsaw. And as I see myself clearly now,*

as I watch him, I realize that even later in life I was often cast in the role of a spectator. And exactly that fact is pissing me off.” (Dronjak, 2023.)

ONA:

Hrvatski: *„Sanjala sam da sjedim na jednom oblaku, mislim da je bio cumulonimbus, to su oni najljepši, ali i najopasniji jer iz takvih pada opasan led. I letim ja na tom oblaku i odjednom počinjem sretati i druge letače na oblacima i među njima prepoznajem svoju mamu. Nije to bila žena identičnog izgleda kao moja mama, nego...onako kao u snovima. I prilazi ona meni i pita me, želim li doručkovati voće ili palačinke s medom, a ja kasnim na sat pjevanja.“*

Talijanski: *„Sogno di essere seduta su una nuvola, un cumulonembo, sono i più belli, ma anche i più minacciosi. All'improvviso inizio a incontrare altre persone che fluttuano come me. Tra questi riconosco mia madre. Non si tratta di una donna identica a lei, ma... e così nei sogni. Lei mi chiede se voglio frutta o frittelle con miele per colazione. Sono in ritardo per la scuola di canto.“*

Engleski: *„I dream that I'm sitting on a cloud. A cumulonimbus, those are the most beautiful, but also the most dangerous because dangerous ice falls from such. But there were other fliers, not just me and among them I recognize my mother. It wasn't a woman who looked identical to my mom, but... like in a dreams. And she asks me if I want fruit or pancakes with honey for breakfast. But I'm late for singing class.“ (Sulić, 2023.)*

Osim korištenja stranih jezika i potenciranja njihovih prepoznatljivih karakteristika, koristili smo i điberiš¹. Takav način govora koristili smo u scenama audicije kad su On i Ona bili prisiljeni surađivati i komunicirati, ali bez da ih žiri, tj. publika razumije.

U maštanju o liku i kreiranju karaktera, nakon što sam na neki način već poznavala lik, shvatila sam da Ona dijeli brojne sličnosti s Ofelijom iz Hamleta. Ofelija je mlada i naivna poput Nje, obje su žrtve okolnosti u kojima se nalaze i prisiljene su odbiti nešto o čemu su sanjale. Ta se ideja savršeno uklopila u priču o Njoj, tako da Ona na audiciju odlazi upravo s Ofelijinim monologom.

---

¹ Ne pronalazim u rječnicima niti na jezičnim portalima točno opisano značenje riječi, no sigurna sam kako dolazi od riječi điber što znači škrtac, pokvarenjak. Koristi se u kazališnoj terminologiji za jako brz i nerazgovijetan govor.

Kolega Bojan odlučio je da lik On, baš poput njega privatno, bude žongler, pa je iskoristio svoje atraktivne vještine i za materijal s kojim On odlazi na audiciju napravio mimsku etidu u koju je uveo i loptice žonglirajući s jednom, dvije, tri, četiri i s velikim finalnim trikom u kojemu žonglira s pet loptica dok šestu balansira na čelu. Time smo proširili lepezu vještina i podigli atraktivnost predstave na još viši nivo. U improvizacijskom dijelu osim glumačkih i mimskih vještina dodali smo ponešto lutkarstva animirajući plašt i loptice, igru s lopticom *što sve predmet može biti*, te žongliranje u paru s tri loptice.

O samom kraju predstave dugo smo promišljali, znali smo koju poantu želimo postići, ali nikako se nismo mogli odlučiti kako to tehnički i mizanscenski napraviti. Pokušavali smo različite varijante sve do zadnjeg tjedna pred ispit kada smo se odlučili za varijantu u kojoj se Ona nakon dobivenog zadatka, poput kipa zaustavi i tako nepomična ostaje sve dok ju on ne odnese i prekrije svojim plaštem. Takvim krajem alegorijski smo ciljali na Njezinu neželjenu transformaciju iz mlade i nevine djevojke u izmanipuliranu figuru koju je svojim postupcima stvorio žiri, a On joj dalje od njihovih očiju povratio svijest.

Kada smo sastavili dramaturšku cjelinu predstave, analizom kreiranog teksta shvatili smo da se zapravo radi o svojevrsnoj stacionarnoj drami². Nakon što smo uvidjeli da naša dramaturška cjelina funkcionira, krenuli smo ju u prostoru verbalno i tjelesno memorirati, a nakon toga uslijedilo je formiranje drugog sloja u izgradnji likova i odnosa. Analizirali smo unutarnje motivacije likova, njihove želje, strahove i htijenja. Nakon detaljne analize svakog koraka naših likova, uspjeli smo i točno imenovati njihove radnje od početka do kraja naše predstave.

„Na pozornici treba djelati. Radnja, aktivnost na tome počiva dramska umjetnost, umjetnost glumca. Sama riječ »drama« na starogrčkom znači »radnja koja se zbiva«. Na latinskom - odgovara joj riječ actio, riječ, čiji je korijen act - prešao u naše riječi aktivnost, aktjor, akt. I tako drama na pozornici je radnja, radnja koja se zbiva pred našim očima, a glumac, koji je izašao na pozornicu jest taj koji radnju izvodi.“ (Sergejevič Stanislavski, 1989., str. 53.)

---

² Stacionarna drama oblik je drame u kojoj su pojedinačni prizori ili scene nanizani neovisno jedna o drugoj, a međusobno su povezani glavnim protagonistom djela. Stacionarna drama pripada obliku otvorene drame i suprotna je strukturi standardne drame koja se klasično dijeli na činove. Pojedinačne faze radnje su izolirane i jednako važne jedna pored druge, bez nadogradnje jedna na drugu, tvoreći tako lanac događaja ili kontinuirani luk neizvjesnosti.

„Na sceni ne treba trčati radi trčanja, niti patiti radi patnje. Na sceni ne treba biti aktivan »uopće«, radi same radnje, već treba djelati *opravdano, svrsishodno i produktivno.*“ (Sergejevič Stanislavski, 1989., str. 55.)

Zaključili smo i kako bi se takvim imenovanjem radnji moglo i publici pomoći pri praćenju predstave, pa smo od toga stvorili kratak tekst koji možda podsjeća i na poeziju, te smo ga, umjesto opisivanja cjelokupne radnje predstave, napisali i u programsku knjižicu.

Kao jedna od najvećih prepreka u procesu rada na ovoj predstavi bila je situacija neimanja redatelja, tj. vanjskog oka na probama. Taj smo problem rješavali zahvaljujući tehnologiji pa smo probe snimali i nakon toga pregledavali analizirajući materijale nakon proba. Takav nas je sistem rada ponekad usporavao, ali ponekad nam je bio i vrlo koristan jer smo imali situacije u kojima bi nam se u trenutku izvođenja činilo kako to što radimo nije dobro, ali bi nam snimka pokazala drugačije. Ipak, nedostatak redatelja koji bi u trenutku rada i na probi ukazivao na dobre ili loše stvari te ponekad pomagao u bržem i sigurnijem dolasku do rješenja, nadomjestili su mentor i sumentor koji su se po našem pozivu uključivali u proces, pomagali nam i savjetovali nas kako dalje. Tako nam je nekoliko dana pred ispit, kada je već došlo i do blagog zamora materijala, od velike pomoći bio zadatak sumentora Marijana Josipovića koji nam je zadao da svatko od nas u nekoliko rečenica prepriča svoju stranu priče iz pozicije lika kojeg igra. Iako se radilo o već dobro poznatom sadržaju i informacijama, valjalo je još jednom sve proći od početka do kraja, a posebno je pomoglo zapisivanje misli lika koje mu se u glavi javljaju od početka do kraja predstave. Tekst dobiven takvim rezimeom donio mi je kao izvođačici puno jasniju sliku cjeline predstave i puta koji prolazi lik kojeg igram, na taj način kao da mi je sve postalo za nijansu jasnije. Postala sam tako još sigurnija u ono što na sceni radim te sam se još bolje upoznala sa svojim likom. Slično iskustvo nakon zadatka doživio je i kolega Bojan. U nastavku teksta naši tekstovi kao rješenja dobivenog zadatka:

ONA:

“Nju tog dana od jutra kopka neobičan san u kojem leti na oblaku među drugim letaćima na oblacima i tamo susreće i svoju majku koja ju nudi njenom omiljenom hranom, ali koju ne može uzeti jer kasni na sat pjevanja. Nije joj jasno značenje sna pa ga traži u sanjarici. Prvo pronalazi neko dobrodolazeće značenje što kod nje budi sreću, uzbuđenje i usplahirenost. No njoj to nije

dosta, pa traži i dalje, te pronalazi lošedolazeće značenje koje ne želi prihvatiti i tad se ljuti zapravo na samu sebe jer nema dovoljno samopouzdanja i vjere u sebe, nego stalno traži potvrdu od drugih. Tad se odlučuje da će hrabro pristupiti audiciji i u vrlo odlučnom i zadovoljnom (mjuzikl) raspoloženju napušta stan i odlazi na audiciju. Na putu postaje nervozna jer zbog čitanja sanjarice nije stigla ponoviti monolog, pa strahuje od zaboravljanja teksta na audiciji, a u to se pojavljuje i neki sumnjiv tip koji joj se čini pomalo napadnim. Od njega nema straha, ali osjeća da nešto s njim nije u redu. Malo više pažnje obrati na njega, te mu se i blago suprotstavlja kada joj lik u tramvaju stavi noge na sjedalo. Ona na trenutak odloži torbu, ali on ju joj ukrade. Ona shvaća da je ostala njegova torba i šokirana uzima njegovu torbu i leti za njim da vrati svoju torbu. Uhvati ga i otrgne mu svoju torbu, gleda lika zašto je to napravio, pregledava fali li joj šta iz torbe i kad vidi da je sve tu, lika izignorira jer vidi da je pred vratima audicije. Ulazi unutra ali se sudara sa onim istim likom koji joj je ukrao torbu, ona shvaća da je s njim u paru na audiciji što joj stvara problem i javlja joj se pred njim stid. Skulira se nakon što čuje da on ide prvi, no brzo joj se sve poljulja jer lik ubija žongliranje, a ona je pripremila običan klasični glumački monolog, te ju to motivira da na licu mjesta izimprovizira još jednu varijantu Ofelije i to kroz etidu pokreta. Ona to odigra i nada se da je ostavila dobar dojam. Sad joj je već onaj lik postao i zanimljiv jer joj se svidjelo kako žonglira. U trenutku kada dobivaju zadatak improviziranja, ona se baca na glavu i nudi sve što joj padne na pamet, samo da bude što aktivnija. Na kraju nakon što ju žiri pita da se skine, na površinu izlazi sva njena naivnost i oblijeva ju veliki strah i nemoć, te priznaje da to ipak ne može učiniti.” (Sulić, 2023.)

ON:

„On jedan dan pronalazi fotografiju na kojoj posmatra svoga oca i potvrđuje sam sebi da je često bio promatrač. Ta misao kod njega izaziva ljutnju i on odlučuje da to promjeni. Taj dan izlazi iz stana i kreće na audiciju. Dok se vozi u tramvaju susreće neku čudnu žensku. Ona ga nervira jer stalno nešto kopa po torbi i vrzma se. On ne želi kontakt sa njom pa je izbjegava. Jedva dočeka da izadje iz tramvaja ne primjetivši da je pokupio torbu od one ženske koja ga je nervirala. Prije nego što stigne na audiciju neko ga na ulici povuče za ruku i on skonta da je to upravo ona ženska koju je vidio u tramvaju. Tada shvati šta se dogodilo. Ona mu je i dalje nepodnošljiva, ali shvati da su stigli na isto mjesto u isto vrijeme, na audiciju. On sad osjeća da nema druge nego da prihvati to da će i ta ženska biti na audiciji. On sad želi da pokaže da je spreman i da može bolje od nje.

Medjutim kada počne sa njom da imorovizuje on je prihvata i dopada mu se njena iskrenost te ne može da prihvati da je žiri pita da se skine. Odlaze zajedno sa audicije.“ (Dronjak, 2023.)

Izostavljanjem imena likova te određivanjem likova samo po spolu, kao autori htjeli smo staviti naglasak na to kako se svatko od nas može naći u istoj situaciji u kojoj su se našli i likovi u predstavi, te da svatko u toj situaciji ima priliku birati kojim putem će krenuti. Zbog prisutnosti sljedećeg problema u našem poslu, htjeli smo prikazati i različit odnos nadređenih prema muškarcima i ženama. Žene su često te koje su žrtve, koje moraju posustati na putu ka svom cilju kako bi sačuvale sebe i one koje se teže mogu izboriti za ravnopravnost, dok su muškarci ti o kojima žene ponekad ovise jer imaju priliku pomoći ženama u sličnim situacijama, ako to izaberu. S Njezinom odlukom da na kraju odbije zadatak osobno sam kao autorica htjela podržati ideju o zaštiti, ne samo žena, već svakog pojedinca koji u životu biva iskorištavan ili žrtva bilo kakvog nasilja. Siluete glumaca koje su vidljive u zadnjoj sceni predstavljaju svakog pojedinca, jer se svatko u životu ponekad nađe na nekoj audiciji, npr.: upis u školu ili na fakultet, razgovor za posao, prvi sastanak s nekom važnom osobom ili pak razgovor s Bogom. S takvim krajem predstave i zadnjom scenom u kojoj se On i Ona udružuju i pobjeđuju zlo, izabrali smo da Ona ipak uz Njegovu pomoć pobjeđuje, za razliku od Ofelije koja se predaje i odustaje, čime smo htjeli publiku potaknuti na pozitivno, pomalo i navijačko raspoloženje koje na kraju ipak ulijeva nadu, a ne ostavlja gorak okus.

Slika 12 Njihova pobjeda - zadnja scena u predstavi

5. VIZUALNI IDENTITET PREDSTAVE

5.1. SCENOGRAFIJA

Scenografija u predstavi je jednostavna. Na sceni su samo dva mala kubusa koji na početku stoje u drugom planu scene, svaki s jedne strane, predstavljajući tako Njegov i Njezin stan ili svijet. Glumci ih u fizičkoj scenskoj igri koriste za sjedenje, ležanje ili stajanje na njima, a osim toga koriste ih i kao spremnike za kostime i rekvizite koji će se kasnije koristiti kroz predstavu. U prvoj scenskoj promjeni glumci ih premještaju u poziciju kojom oni postaju sjedala u tramvaju, dok već u sljedećoj sceni, sceni audicije, kubusi služe upravo kao kubusi. Na kraju predstave, prije zadnje scene, glumci ih postavljaju u identičnu poziciju u kojoj su bili i na početku predstave čime je naznačen i simboliziran povratak likova u svoj intimni, privatni prostor, ali koji sada postaje njihov zajednički prostor budući da sada njih dvoje iza sebe imaju zajedničko iskustvo koje ih povezuje.

5.2. SVJETLA

Svjetla su također vrlo jednostavna i možemo reći minimalistički složena, što je dobro za ostale nekazališne prostore za buduće izvedbe, jer smo lako prilagodljivi baš svakom prostoru. Na početku predstave svjetla su prigušena tako da se glumci jedva vide. Gašenjem svjetala i ponovnim naglim paljenjem označava se početak akcije na sceni. Iz fronte scenu obasjavaju četiri reflektora koja su postavljena tako da po potrebi mogu odvajati prostor, točnije, Njezin i Njegov stan na početku predstave. Uglavnom je kroz cijelu predstavu postavljen jedan svjetlosni broj koji ravnomjerno osvjetljava cijelu scenu, uz blage spontane izmjene o kojima tehničar odlučuje za vrijeme izvedbe. Jedina veća svjetlosna promjena događa se tek na kraju predstave, prije zadnje scene kada se gasi svi reflektori s fronte i pale se dva reflektora postavljena u kontri na podu. Takvom svjetlosnom promjenom publika vidi samo siluete glumaca. Gašenje svih reflektora i opći mrak na sceni označava kraj predstave.

5.3. KOSTIMI I ŠMINKA

O kostimima smo jednako intenzivno i dugo promišljali kao i o ostalim segmentima predstave. Cilj nam je bio da kostimi i šminka što dostojnije i specifičnije prate karaktere naših likova, da budu prikladni situacijama, ali i da istovremeno budu što praktičniji. Koristili smo se uglavnom

privatnim komadima odjeće, ali imamo i jedan kostim u potpunosti rađen po mjeri ciljano upravo za ovu predstavu.

Ona na početku predstave, dok je u svom stanu, na sebi nosi samo donje rublje i bijelu košulju sa ružičastim ružama, što odaje dojam opuštenosti, intime i osamljenosti u kućnom prostoru. Kasnije kada se sprema za audiciju, oblači crnu suknju od tila, crne čarape i jednostavne ravne niske crne kožne cipele. Kostim osim što svojom likovnošću predstavlja njenu naivnost i iskrenost, također je i kostim koji je Ona izabrala za audiciju za izvedbu Ofelijinog monologa. Uz kostim, Ona nosi i crnu plišanu torbu u kojoj su joj sanjarica, te latice koje koristi kao rekvizit dok izvodi Ofelijin monolog. Kosa joj je na početku, dok je u svom stanu, razvezana i raspuštena, a u pripremanju za odlazak na audiciju, Ona kosu veže u rep i tako nosi do kraja predstave. Šminka je osnovna scenska: puder, maskara, olovka za oči i ruž.

Slika 13 Ona u stanu prije pripremanja

Slika 14 Ona na audiciji

On na početku predstave na sebi nosi bijelu majicu kratkih rukava, crne traper hlače i niske crne muške cipele. U pripremanju za odlazak na audiciju, oblači crni sako i stavlja naočale, no od njih ipak odustaje i na audiciju odlazi bez njih. Za njega je to privatna odjeća u kojoj odlazi na audiciju, a u crnoj kožnoj torbi nosi kostim koji je pripremio za audiciju. To je kostim za koji smo sami birali materijal i dali ga izraditi po mjeri kod krojača Zvonka Majdiša. Kostim se sastoji od hlača s prišivenim gumenim tregerima, košulje na drucker dugmad, plašta s vezicama oko vrata i čarapa. Kostim je u potpunosti bijele boje, hlače i košulja izrađeni su od jednakog materijala koji se pod svjetlom reflektora presijava, a sadrži i elastin što je nužno zbog praktičnosti pri izvođenju na sceni, kako ne bi došlo do pucanja materijala. Plašt je izrađen od puno lakšeg materijala, ali koji također pod svjetlima reflektora stvara svojevrsno presijavanje. On na licu ima samo puder i blago pojačane obrve, dok mu je kosa počesljana na natrag, kako bi mu lice bilo otvoreno i vidljivo.

Slika 15 On u stanu u privatnom izdanju

Slika 16 On na audiciji u kostimu

6. GLAZBA

Predstavu uz tekst, scenski pokret, glumačku izvedbu i vizualni identitet, dodatno obogaćuje ukupno pet glazbenih brojeva:

Prvi glazbeni broj zove se *Ne mogu uhvatiti prolaznost*. Radi se o pjesmi koja od svih u predstavi, nama kao autorima ima najveće značenje, budući da se radi o pjesmi koju smo sami napisali. U procesu stvaranja predstave i kolega Bojan i ja imali smo silnu želju u predstavu uklopiti jedan glazbeni broj koji bi podsjećao na cabaret ili mjuzikl, no nismo srljali i na silu gurali u dramaturgiju nešto što se možda ne uklapa, samo zato što mi to želimo. Ali sreća nam se osmjehnula, pa se ipak ukazala prilika za uklopiti tako nešto u našu predstavu. To je trenutak kada Ona i On u stanu obavljaju posljednje pripreme za odlazak na audiciju. Pjesma, pjevanje i ples u tom trenutku predstavljaju njihovo oslobođenje od loših misli te ohrabrenje prije audicije. Zaključili smo kako bi za rješavanje scene prelaska iz stanova, u kojima se događaju važni misaoni procesi likova, u scenu odlaska na audiciju, glazba, pjevanje i ples bili najbolji izbor. Odlučili smo sami napisati tekst i osmisliti melodiju. Za pisanje teksta poslužili smo se metodom asocijacije, a u tom stvaralačkom procesu pomogao nam je i kolega glazbenik Domagoj Rodić. Svatko od nas napisao je pojmove koje veže uz pojam *prolaznost*, a zatim smo od svih dobivenih pojmova slagali stihove. Na kraju smo eliminirali one stihove koji nam se ipak iz nekog razloga nisu uklapali, a izdvajali smo i zadržavali one koji su nam se sviđjeli i tako smo dobili pjesmu *Ne mogu uhvatiti prolaznost*. Nakon teksta, kolega Bojan je uz savjete kolege Domagoja Rodića osmislio melodiju. S tom idejom došli smo kod vrhunskog glazbenika Slavena Batoreka koji je prihvatio naš prijedlog o suradnji, te našu ideju dodatno obogatio i osmislio cijeli aranžman. Potom su Slaven Batorek na klaviru, Dalibor Zavođa na bas gitari i bubnjevima i Ivica Murat na saksofonu odsvirali i snimili svatko svoju dionicu. Dalibor Zavođa studijski je obradio svaku te ih potom složio u zajedničku kompoziciju. Na tako snimljenu matricu kolega Bojan i ja išli smo u studio snimiti vokale pa tako imamo i verziju pjesme s vokalima, ako u budućnosti za neke izvedbe bude bila potrebna. Pjevanje i snimanje u studiju za nas je bilo dodatno iskustvo na kojemu smo zahvalni svima koji su nam ga omogućili.

NE MOGU UHVATITI PROLAZNOST

Ne mogu uhvatiti prolaznost
Ne mogu uhvatiti nju

Sunce putuje sa istoka ka jugu
Na oblacima se sanja

Ne mogu uhvatiti prolaznost
Ne mogu uhvatiti slike
Iz aviona slike su bez vremena

Ne mogu uhvatiti prolaznost
Ne mogu uhvatiti nju

Ne mogu uhvatiti prolaznost
Ne mogu uhvatiti slike
Iz aviona slike su bez vremena
Iz aviona slike su bez vremena

Slika 17 Tekst pjesme Ne mogu uhvatiti prolaznost

Drugi glazbeni broj prati situaciju zamjene torbe i lovcu. Slučajno se dogodilo da nam je upravo u našoj pjesmi *Ne mogu uhvatiti prolaznost* postojao materijal koji smo uspjeli ovdje iskoristiti. To je saksofon solo koji po svojoj dinamici odlično prati dinamiku scene.

Treći i četvrt glazbeni broj dio su Njegove etide. Prva je *Symphony in D Major: II. Adagio* – Franz Liszt Chamber Orchestra & Janos Rolla i ona prati plesački dio dok On igra kralja, a od trenutka transformacije u lutka i žonglerski dio, kreće Sextet: 3rd Movement – Steve Reich and Musicians & Nexus.

Symphony in D Major: II. Adagio – Franz Liszt Chamber Orchestra & Janos Rolla koristi se i kao atmosferska podloga dok On i Ona izvode improvizacije.

Peti glazbeni broj je pjesma *State Trooper* Brucea Springsteena koja prati zadnju scenu predstave kada su na sceni samo siluete glumaca koji se vraćaju u početnu poziciju, zaokružuju priču i svojim pozdravom predstavljaju zajedništvo. Gašenjem svjetala i krajem glazbe završava predstava.

7. ZAKLJUČAK

Budući da na kraju cjelokupnog procesa koji je započeo još u studenom 2022. godine, te rezultirao predstavom simboličnog naslova *Kraj jedne idile*, svoj petogodišnji studij privodim kraju, dozvolila sam si i slobodnije izražavanje svog scenskog *ja*. Takav pristup radu dodatno me ohrabrio u ovom važnom trenutku kada prestajem biti pod svojevrsnom zaštitom i sigurnim vodstvom profesora te postajem prepuštena vlastitim sposobnostima. Posvećenost procesu i sudjelovanje u baš svakom segmentu pripreme predstave, vrlo studiozno bavljenje idejom od početka do kraja kao i uporno nastojanje u postizanju autentičnosti, te partnerski odnos i rad s kolegom Bojanom dokazali su mi da smo po završetku ovog studija uistinu samostalni kazališni umjetnici, koji se bez straha mogu upustiti u nove autorske kazališne projekte i tako iznositi svoje ideje i progovarati o nama važnim temama. S ovim se iskustvom nadam što brojnijim budućim izvedbama predstave koje će nas izvođače pa i samu predstavu dodatno obogatiti i podići možda na još neki viši nivo.

8. POPIS LITERATURE

Sergejevič Stanislavski, K. (1989.). *RAD GLUMCA NA SEBI Prvi dio*. Zagreb: cekade.

Sulić, A. (2023.). *Bilješke iz procesa rada na predstavi*.

Dronjak, B. (2023.). *Bilješke iz prepreme predstave*.

Dronjak, B., & Sulić, A. (2023.). *Programska knjižica predstave KRAJ JEDNE IDILE*.

Stjepanović, B. (2013.). *GLUMA I: rad na sebi* (Svez. 2). Zagreb - Osijek: Leykam International d.o.o., Zagreb; Umjetnička akademija u Osijeku.

Milićević, O. (1989.). *Rad glumca na sebi I*. Zagreb: cekade.

9. POPIS SLIKA

Slika 1 Plakat predstave	2
Slika 2 Programska knjižica predstave.....	2
Slika 3 Početna scena u predstavi	3
Slika 4 Scena u tramvaju	4
Slika 5 Scena otimanja torbe	4
Slika 6 Scena prvog razgovora sa žirijem	5
Slika 7 On na audiciji	8
Slika 8 Njihova prva suradnja.....	9
Slika 9 Ona na audiciji	11
Slika 10 On ju odnosi.....	12
Slika 11 On ju prekriva svojim plaštem	13
Slika 12 Njihova pobjeda - zadnja scena u predstavi.....	21
Slika 13 Ona u stanu prije pripremanja	23
Slika 14 Ona na audiciji	23
Slika 15 On u stanu u privatnom izdanju	24
Slika 16 On na audiciji u kostimu.....	24
Slika 17 Tekst pjesme Ne mogu uhvatiti prolaznost.....	26

10. SAŽETAK

Diplomska predstava Anabele Sulić i Bojana Dronjka, *Kraj jedne idile*, nastala je kao autorski projekt i rezultat istraživanja studenata na diplomskom studiju Neverbalnog teatra. Predstava je svoju prvu izvedbu doživjela u srpnju 2023. godine u prostorima Kazališnog odsjeka Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku. U ovom radu autorica opisuje sadržaj predstave te proces rada na predstavi i svim njezinim elementima, rad s partnerom, kao i rad na ulozi od početničke ideje do prve izvedbe.

Ključne riječi: ideja, proces, kazalište, neverbalni teatar, gluma i izvedba

11. SUMMARY

Anabela Sulić and Bojan Dronjak's graduation play, *The End of an Idyll*, was created as an author's project and the result of research done by students at the graduate study of Nonverbal Theater. The play had its first performance in July 2023 at the Theater Department of the Academy of Arts and Culture in Osijek. In this work, the author describes the content of the play, the process of working on the play and all its elements, working with a partner, as well as working on a role from the initial idea to the first performance.

Keywords: idea, process, theater, non-verbal theater, acting and performance

12. ŽIVOTOPIS

Anabela Sulić rođena je 2. kolovoza 1998. u Požegi. Nakon završene srednje škole upisuje preddiplomski studij Glume i lutkarstva na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku, 2021. godine. Studij završava radom na predstavama *Leonce i Lena* pod mentorstvom dr. art. Roberta Raponje i *Krijes* pod mentorstvom izv. prof. Tamare Kučinović, te tako stječe prvostupničko zvanje Glumice i lutkarice. Potom upisuje dvopredmetni diplomski studij Glume i Neverbalnog teatra na istoj akademiji. Tijekom osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja aktivno se bavila sportom, a ponajviše judom te je bila redovita članica dramske skupine SKAD, Gradskog kazališta u Požegi gdje je radila i brojne predstave. Uz studij je sudjelovala na raznim kazališnim festivalima i radionicama od kojih posebno ističe DIONIZ festival, Pozorje mladih u sklopu festivala Sterijino pozorje u Novom Sadu, Festival glumca, Međunarodni dječji festival u Šibeniku, Tjedan smijeha u Varaždinu, Gumbekove dane i brojne druge. Za vrijeme studija nastavila je surađivati s Gradskim kazalištem u Požegi te je tako sudjelovala u sljedećim predstavama: *Djevojčica sa šibicama* u ulogama pripovjedačice, dame i bake, *Carevo novo ruho* u ulogama pripovjedača i varalice/krojača, *Crvenkapica* u ulozi Crvenkapice, *Romanca o tri ljubavi* u ulozi Službenice, te u koprodukcijskoj predstavi Gradskog kazališta Požega, Gradskog kazališta Vinkovci i Kazališta Virovitica *Tonka će sutra* u ulozi tete Sare. Suosnivačica je Umjetničke organizacije Kazališne družine *Glinjol Teatar*.